

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egy évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Melyben hához hordva.
Egy évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Védőke postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahéjű az
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 114. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 május 21.

Az olasz kamara ülése.

Salandra bejelenti Olaszország kilépését a hármasszövetségből.

Róma, május 20. (Saját tudósítónktól.) A kamara óriási érdeklődés mellett tartotta meg ülését. Az ülésterem túl volt zsúfolva. Négyszáznyolevan képviselő jelent meg. A karzatokat a diplomacia tagjai foglalták el. Ott voltak az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Oroszország és Japán nagykövetei. D'Annunziót a terem és a karzat közönsége nagy ovációval fogadta. Feltűnő, hogy a szociálisták egyáltalán nem vettek részt az ovációban. D'Annunzió az ovációkat fejbólintással köszönte meg. A politikai személyiségek Giolitti kivételével mindnyájan jelen voltak.

Az elnök két órakor lépett a terembe. A képviselők, negyvenöt szociálista képviselő kivételével felállottak és

— Éljen az elnök! kiáltással fogadták.

Mikor Salandra a kormány tagjaival élén a terembe lépett, az egész terem zugta:

Éljen a háboru! Éljen a király! Éljen Olaszország! Ekkor a zaj tetőpontra hágott. Salandra javaslatot nyújtott be, amelyben

**a kormánynak háboru esetére rend-
kívüli felhatalmazásokat ad a kamara.**

Salandra beszédében elsősorban arra hivatkozott, hogy Olaszország mindég a békét szolgálta. Ezért lépett be a hármasszövetségbe is és ezért mondott le legszentebb nemzeti aspirációiról. Ausztria-Magyarország ultimátuma, melyet Szerbiához intézett, megsértette a szövetségi szerződést. Ezt az ultimátumot nem is közölték előre Olaszországgal. Ausztria-Magyarország a Balkánon nagyobb befolyást akar gyakorolni. De leginkább megsértette a szövetséget a monarchia azzal, hogy a világra zudította a háborut és ez által megrontotta az egyensúlyt, melyet a szövetségnek lett volna hivatása fentartani. Ezzel a háborúval felélesztette Olaszország nemzeti kiegészülésének problémáját. A kormány megkísérelte a szövetség fentartását, ez azonban Olaszország érdekeinek és becsületének megsértése nélkül lehetetlen volt.

Beszéde alatt minden mondatát

— Éljen Olaszország!

— Éljen a háboru!

felkiáltások szakítják meg. A szociálisták egyáltalán nem vettek részt a háboru éltetésében. Az ülés végén a kamara impozáns módon tüntetett a hadsereg és Olaszország mellett.

Olaszország követelései.

Budapest, május 20. (Saját tudósítónk.) Berlinből jelentik: A Berliner Mittagszeitung szerint Luzzatti volt olasz pénzügyminiszter a National Tidende római tudósítójával közölte Italia követeléseit a monarchiával szemben. A feltételek a következők:

1. A Trentinónak, Isztriának, Triesztnak azonnali megszállása.

2. Trieszttel, Pólával, Fiumével és több adriai szigettel együtt a dalmát partokon tengeri állomások átengedése.

3. Lemondás Szerbia ügyeibe minden közvetlen vagy közvetett beavatkozásról.

4. Lemondás az Olaszország érdekei ellen irányuló balkáni politikáról.

5. Szabadkéz adandó, hogy Olaszország a Földközi tenger keleti részén Törökország ellen érdekeit az antanttal együtt óvja meg.

6. Szabadkéz Olaszországnak a leendő békekongresszusra, ahol Itália fenntartja magának a jogot, hogy Szerbia és Belgium ügyét támogassa.

Berlinben az egész sajtó elkerülhetlennek tartja a háborut Olaszországgal.

A jezsuita generális elutazott Rómából.

Basel, május 20. Erzberger német képviselő és Ledochovsky jezsuita generális elhagyta Rómát. Gróf Ledochovsky lengyel nemzetiségű osztrák állampolgár.

Az olasz szabadkőművesek követelik a háborut.

Budapest, május 20. (Saját tud.) Rómából jelentik:

Az összes szabadkőműves páholyok propagandát határoztak el olyan irányban, hogy Olaszország azonnal csatlakozzék a hármasszövetséghez.

150 darab női BLOUS fehér etamin,
grenadin és vászon női BLOUS valamint **300** darab különféle
gyermekruhácska

ma és holnap igen olcsón kerülnek eladásra

Czillér Imre áruházában Szent László-tér.

Olaszország a lansennei szerződést is megszegte.

Budapest, május 20. Pétervárról írják: A Ruszkoje Szlovo szerint Olaszország közölte Törökországgal, hogy lansennei szerződést felmondja.

Sonnino előre lekötötte Olaszországot az ententének.

Budapest, május 20. (Saját tudósítónk.) A szentpétervári sajtó közli, hogy Olaszország már április 27-én megkötötte Párisban a szerződést a hármassal. A berlini Deutsche Tageszeitung szerint Salandra és Sonnino formális hadiszövetséget kötöttek az entente-tal, a végleges szövetséget Londonban állapították meg.

A vatikáni követségek.

Chiasso, május 20. A Messagero a vatikáni garancia-törvény 11. szakaszának hatálytanítását követeli. A garancia-törvény e szakasza ugyanis a Vatikánhoz küldött külföldi követségek ugyanolyan jogokat biztosít, mint a milyen jogai vannak a Quirináltól elfogadott külföldi követségeknek.

Az Unió vállalja monarchia diplomáciai képviselőt.

Rotterdam, május 20. Washingtoni jelentés szerint Olaszország és a monarchia kérdést intézett az Egyesült-Államok kormányához, hogy szakítás esetén hajlandó volna-e a monarchiában és Olaszországban a diplomáciai érdekek képviselőt átvenni. A washingtoni kormány mindkét kérdésre igenlőleg válaszolt és így háboru esetén Amerika fogja képviselni a két hatalmat az ellenfél területén.

Olasz háboru előtt.

Bécs, május 20. Feltűnő, hogy tegnap óta Olaszországból nem érkeznek magántáviratok. A vasúti forgalom még teljesen akadálytalanul bonyolódik le Németország és Svájc felé is. Ennek az az oka, hogy az olasz mozgósítást — mint ismeretes — már április végén befejezték. A svájci és a német határ felé igen nagy a személyforgalom, mert a német, magyar és osztrák állampolgárok sietve utaznak haza Olaszországból. Olasz részről semmi akadályt sem gördítenek az elutazni kívánók elé és ugylátszik, hogy internálások sem lesznek. Ez ügyben különben hír szerint már diplomáciai lépések is történtek.

A külügyminiszteriumban tegnap nagy volt az élénkség. Délután megjelent a külügyminiszteri palotában Károly Ferenc József trónörökös és hosszabb látogatást tett Buriánnál.

Avarna herceg bécsi olasz nagykövet tegnap délután ismét megjelent Burián báró közös külügyminiszternél és hosszú ideig maradt nála. A mai válságos időkben természetesen igen nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a látogatásnak.

Románia véleménye Olaszország magatartásáról.

Budapest, május 20. Az Universul bukaresti lap írja:

A központi hatalmaknak jó tanulság lesz arra, hogy miképpen tisztelte Olaszország a szövetségi szerződést és milyen könnyen dobta oda áldozatul az évtizedes barátságot. Románia pedig, a mely a realpolitika útján halad, nemcsak nem követeli Olaszországot kalandos vállalkozásában, hanem államának és né-

pének megfontolt érdeke egyenesen azt parancsolja, hogy Olaszország akciójától teljesen távolartsa magát és kizáróan Olaszországnak engedje át, hogy politikájának kockázatát és következményét viselje.

Annak a fejtegetése után, hogy az entente győzelme esetében a románság a szélrózsa minden irányában szóródnék szét, a cikk a következőképpen végződik:

A román közönségnek kötelessége, hogy most már minden felelős tényezőt támogassa. Hadd lássa a világ, hogy Románia politikáját nem Rómában, sem másutt nem csinálják, hanem egyenesen Bukarestben. Ettől a válságos pillanattól kezdve utunk elvált Olaszországtól, minden közös származásunk mellett is, amelyre a múltban

annyiszor gondoltunk s a melyre ezentul csak fájdalommal emlékezhetünk vissza.

D'Annunzio az olasz királynál.

Rotterdam, május 20. Rómából táviratozzák: D'Annunziót a király ma egy órással kihallgatáson fogadta.

Olasz mozgósítás előtt.

Budapest, május 20. Milanóból jelentik, hogy a sajtó minden órában várja a mozgósítási parancsot. Olasz vezérkari tisztek Párisban és Londonban tanácskozásokat folytattak.

Előnyös reform a vízmű üzeménél.

Elismerés Károly Irénnek. — A városi közgyűlés befejezése.

Nagyvárad város hat napos közgyűlése tegnap végre eljutott a befejezéshez.

A közgyűlés egyik legérdekesebb pontjánál, amelyben dr. Károly Irénnek a vízműnél elérhető tetemes és állandó nagy megtakarítást biztosító indítványát vitte a közgyűlés elé a tanács, a törvényhatóság megleg és általános tisztelettel tanuskodó óvációt rendezett dr. Károly Irénnek, aki a törvényhatóság elismerését méltán kiérdemelte évtizedekre terjedő buzgó és mindig csak a város érdekét szemelőtt tartó fáradhatlan munkájával. Az ő nemes, vagy tudással párosult önzetlen fáradozása már sokszor hasznos eredményeket produkált Nagyvárad városának. A már is nagy hasznot hozó s még nagyobb jövőjű városi villamos-mű is az ő kezdeményezéséből létesült.

Az ő polgári erényeihez méltó volt a tegnapi óváció, mely az igaz és önzetlen polgárnak és egyben a törvényhatóság értékes és kiváló tagjának tisztelet és hálás elismeréséből fakadó ünneplését jelentette.

A többi tárgyakat vita nélkül elfogadták.

Hlatky Endre főispán elnökölt. A tanács javaslatát a városi villamostelepen egy második gőzturbina felállítása tárgyában, elfogadták.

A régi vízmű villamosüzeme.

Sorra került a tanács előterjesztése a régi vízműnél fenékgát és új gépház építése tárgyában és ezzel kapcsolatban dr. Károly Irén biz. tag indítványa a régi vízmű gőzhajtásának villamoshajtásra leendő alakítása ügyében.

A javaslatához először dr. Károly Irén szólt fel nagy figyelem között.

Dr. Károly Irén beszéde.

Dr. Károly Irén: Örülök, hogy a főjegyző ur erélyes keze s a jövedelmi források felismerésében élesen látó szeme, e régi kérdést, újból a közgyűlés döntése elé állította. De indítványom műszaki részét és indokolását oly lagymatagon állította össze a tanács; a kérdés *hisztérikuma* is annyira hézagos ebben az előterjesztésben, hogy ember legyen, ki itt tisztán lásson. Hisz saját indítványomat, ha nem ismerném a valóságot és Károly Irént, nem merném ezen itt felhozott adatok alapján, elfogadásra ajánlani. Pedig szívvel, lélekkel ajánlom. Ha már a tanács kitér a villamos felügyelőbizottság azon ülésére, melyen indítványomat

tárgyalták s a melyen a villamosmű t. igazgatója saját számításait adta elő: miért állít a tanács is olyat, mit az igazgató nem mondott, hogy az összes haszon a villamosüzemből évenként 10000 korona: hisz ő 27000 koronát hozott ki; 10000 csak a villamosműre esik, miért nem említi már a tanács, hogy ugyanazon gyűlésen Schlatter Alfréd, a város villamos műveinek a szaktanácsosa, a villamos üzemből 30000 koronánál több hasznonról számolt be. Ha a tanács jónak látta felemlíteni azt, hogy a város t. főmérnöke, az 1913. év előtti időkre a villamosüzemet nem tartotta jövedelmezőnek, miért hallgatta el, hogy ugyanazon a gyűlésen Belányi Imre kimutatta évenként, ugyanazon időkre, 10000 korona hasznot. Schlatter is megerősítette a multakra az elektrotechnikusok ez irányú akciójának és a számításainak a helyességét. Így kitént volna, hogy a város minden szakértője, Hollós József kezdeményezővel együtt, az 1913. előtti évekre átlag minimálisan 10,000 korona hasznot mutatott ki az 1913. évre pedig legalább 20—25 ezer koronát; egyedül a város t. főmérnöke kétkelkedett a multa; de már ő is belátja, hogy 1913 ban tetemes a haszon a villamosüzemből a gőzüzemmel szemben.

Most már csak az a kérdés: érdemes-e a villamosüzemet behozni; lesz-e ebből annyi haszon, a gőzüzemmel szemben, hogy a befektetés kamatját és a gépek, épületek leírását fadezi s ezeken felül még elegendő tiszta jövedelmet is hoz. Mert, ha a kamat és leírásokon felül csak 15,000 korona lesz is a tiszta haszon, akkor éppen most, mikor a város jövedelmi forrása megapadt, nem lehet többé elodázni e kérdést. Már pedig az 1913. évben e tiszta haszon néhány száz korona híjján 15,000 korona.

De lássuk a tényeken alapuló számításokat.

1913. év. A régi vízmű termelt 1912400 köbméter vizet.

Egy köbméter üzemi költsége volt 1.92 fillér.

Az új vízmű villamosüzemében egy köbméter víz szállításának üzemi költsége 0.52 fillér. De, mert itt a nyomás kisebb, azért ezt az értéket 25 százalékkal meg kell nagyobbítanunk, s akkor az egy köbméter víz szállításának az üzemi költsége 0.65 fillér. Tehát a villamosüzem költsége köbméteren-

kint 127 fillérrel olcsóbb, mint a régi gőzüzemé. Azaz, a régi vízmű gőzüzemének költsége volt 34,000 korona. — A villamosüzem pedig 12,430 korona. Tehát a villamosüzem előnye 21,586 korona. Ehhez hozzá kell adnunk még 3000 koronát, mert a villamosüzem esetén nem kellene kazánfűtők, nem kell kazántisztítás és eszik a gőzgépek tömitése. Így az összes haszon 24,586 korona. Ha ebből levonjuk a befektetett tőke kamatját, az új gépek leírását — mi a főmérnök ur szerint 10,000 korona — marad tiszta haszonnak 14,586 korona.

A befektetett tőke eszerint még 106 százalékos hasznot is hoz, amellet, hogy egészen új, modern víztelepet állítunk be vele, mely évenként egy millió köbméterrel több vizet képes termelni még a régi gőzüzemmel szemben.

Ugyanakkora előnyt mutatnak a tíz évvel ezelőtt beérkezett ajánlatok garanciái is.

A haszon annál nagyobb lesz a jövőben, minél drágább lesz a szén, s minél több vizet termel a régi vízmű.

Igy abban az esetben, mikor a szén ára 15 százalékkal nagyobbodik, s a víz mennyisége 2.200,000 köbméter lesz — ma már mind a két eset beállott, a vízmű gőzüzemének szénköltsége 48.400 korona, míg a villamosüzem esetén ugyanekkora vízmennyiség előállításának a szén költsége csak 16.500 korona. A villamosüzem tehát előnyösebb 31,900 koronával, ehhez hozzá adva az évi 3000 korona személyi megtakarítást, az összes haszon 34.900 korona. Ebből levonva a befektetett tőke kamatját és az új gépek leírását, marad tiszta haszon 20.900 korona.

A befektetett tőke tehát 155 százalék hasznot hoz. Ajánlom indítványom és a tanács elterjesztését elfogadni. Megjegyzem még, hogy a tanács azon kijelentése, hogy a haszon csak akkor áll be, ha a vízmű a villamos energiát ingyen kapja, nem felel meg a valóságnak, mert a kimutatott haszon független az áram eladás áráról; akár ingyen, akár bármiféle egységáron kapja is a vízmű az áramot, a város haszna mindig a kimutatott összeg marad.

Weiszlovits Gyula méltatta dr. Károly Irén hervadhatatlan érdemeit s indítványozta, hogy azért a nagy és önzetlen, becses munkáért, amelyet évtizedek alatt Nagyvárad város érdekében és javára kifejtett s igazait nem hagyta elaludni és ezáltal a városnak évi 15—20 ezer korona hasznot hozott, — fejezze ki Nagyvárad város törvényhatósága hálás köszönetét. (Éljenzés)

Köszeghy József főmérnök kijelenti, hogy a dr. Károly Irén által elmondottakkal nagy részben egyezik az ő felfogása is, csak a multra nézve tartja fenn álláspontját. Hogy 1913-ban oly tetemes a haszon, ezt köszönni lehet a gőzturbinának, s ezért hozzá számította a régi gépek amortizációját és a leírását. Az eddigi csekélyebb eredményt az okozta, hogy a szivattyú nagyon magasra van állítva, a vizállás pedig lecsúszott és így magasról kell felszivni a vizet, ami haszontalan munka. Magas nivóra építették a gépházat, ami szintén hiba. Most úgy tervezik, ha a villamosüzemre átmennek, hogy a gépházat egy kut fölé építik s ezáltal erősebb lesz a szivóhatás s kevesebb lesz a haszontalan munka. Gőzgépet azonban nagyon költséges volna kut fölé épí-

teni, míg a villamos gépet könnyebben lehet a kut fölé elhelyezni. Ezért ő is ajánlja elfogadásra a javaslatot.

Dr. Medvigy Gábor felveti a kérdést, hogy mi lesz az üzembiztonsággal, ha a villamos mű nem tudja az energiát szállítani. Továbbá jó lenne, ha a villamos áramot önköltségen adná a villamosmű.

Köszeghy József felvilágosításul megjegyzi, hogy ha a villamosműnél valami zavar fordul elő, 1—2 órára a reservoirban mindég van elég víz.

Dr. Hoványi Gyula azt kérdezi, hogy mi lesz a mostani gőzgépekkel?

Köszeghy József kifejti, hogy a gőzgépek megmaradnak s ezt is igénybe lehet venni, ha villamosüzem zavar fordulna elő. Különben még sohasem fordult elő fél óránál hosszabb üzembiztonság. Ha földrengés fordulna elő, ez egyaránt veszélyeztetné a gőzüzemet is.

A vita belévéen fejezve, Hlatky Endre rátért a Weiszlovits Gyula indítványára. Kiemelte Károly Irén érdemeit s a maga és a törvényhatóság nevében is köszönetet mond évek óta kifejtett hasznos és önzetlen munkájáért. Kiemelte, hogy dr. Károly Irén kezdeményezte a villamos-telep felállítását, mely annyi jövedelmet és hasznot hozott és hoz most is a városnak. Kéri, hogy ezután is tartsa meg jóindulatát és munkásságát a város javára.

Hosszantartó taps és éljenzés követte a főispán szavait.

A főispán a javaslatot és az indítványt elfogadottnak jelentette ki.

Beöthy László-hid.

Ezután vita nélkül, egyhangulag fogadták el a tanács javaslatát, hogy a 3 ik vashidat, elismerésül azon nagy érdemeknek, amiket dr. Beöthy László mint főispán és mint kereskedelmi miniszter Nagyvárad város érdekében, — Beöthy László-hidnak nevezik el.

*

A katonai szállítási teendőket elvégzéséért Báthory László fogalmazónak, tekintettel a kiváló pontossággal teljesített nagy és fáradságos munkára, a tanács által javasolt 600 korona szállás-biztosítási díjazást megszavazta.

A többi apróbb ügyeket szintén vita nélkül fogadták el s a hat napos közgyűléssel véget ért.

Az orosz uralom Bukovinában.

Rabló hordák voltak a muszka csapatok

Hatvan zongorát raboltak Kolomeából.

A bukovinai határtérről az utóbbi napokban alig érkezett valami a hivatalos jelentéseken kívül. A bukovinai határen tudvalevőleg az oroszok oly tulságos erővel léptek fel, hogy a mi hadseregünk az oroszok meglepő támadása folytán két napig volt kénytelen lassan visszavonulni. Ekkor azonban erősítést kaptak csapataink és ellenállhatatlan erővel üzték ismét vissza a vérszemmet kapott orosz sereget. Tegnap a bukovinai határtérről Nagyváradon utazott keresztül egy tüzemester, aki részt vett Delati és Kolomea visszafoglalásában. A hős katona igen érdekes dolgokat mondott el a muszka bukovinai szerepléséről.

A lakosság rémülten emlékezik vissza az orosz uralomra. A kihallgatott polgárok előadása szerint az orosz katonaság lényegesen veszített előző pusztító barbár szoká-

sáiból. A második uralom alatt azonban az orosz tisztek minden közemberi brutalitást felülmúló módon garázdálkodtak. A visszavonulás alkalmával a várost magát megkímélte a muszka had, azonban annál többet szenvedett a polgárság.

A muszka tisztek minden lakásba behatoltak és amit tudtak, összehajtottak. Különösen nagy előszeretettel kutattak a tisztek a zongorák után. Kolomeából összesen hatvan zongorát szedtek össze és szállították át Oroszországba. Rengeteg fehérneműt, ágyneműt szedettek össze az orosz tisztek és indítottak utnak odahaza váró feleségeiknek.

Przemyslre vonatkozólag is érdekes dolgokat mondott a katona. Eszerint Przemysl már teljesen körül van fogva. Jelenleg a przemysl—lebergi vonal kettős vágányaiért folyik a harc. A harc itt oly erős, hogy felülmul minden eddigi ütközetet. Ha ez a vonal is kezünkbe lesz, akkor szabad lesz az ut Lembergbe.

A mi hadvezetőségünk különben oly erővel támadta meg a muszka hadat, hogy annak ellentánni nem képes. Minden körülmény arra enged következtetni, hogy az orosz armádia Galiciából még május havában ki fog takarodni.

Az orosz armádia a lakossággal szemben gyalázatos módon bánt el. A bevonulás után első dolguk volt a férfiakat felfegyverezni és kiképzés nélkül az orosz katonaság közé beosztani. Ezek a szerencsétlen emberek hetekig állották a mi tüzünket. Igaz, hogy nem lőttek a mi csapatunkra, de harminceszoros lövéket tömtek meg velük és így az orosz hadsereg számát tulságosan emelték.

A visszavonuláskor különösen a lakás berendezésekre utaztak az oroszok, de nem kíméltek a készpénzt sem. Így Kolomeából négy takarékpénztárból minden pénzkészletet magukkal vittek az orosz tisztek.

Különösen sokat szenvedtek a zsidók az oroszoktól.

Gróf Tisza István a királynál.

Bécsből jelentik: Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel titkára, dr. Latinovits Endre társaságában Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a bankgassei magyar-palotában szállt meg. Megérkezése után hosszabb ideig tanácskozott báró Burián István közös külügyminiszterrel. Később Schönbrunnban kihallgatáson jelent meg a királynál. Délután a miniszterelnök tanácskozott a közös miniszterekkel és gróf Stürgkh osztrák miniszterelnökkel.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

Przemysl körülveve.

Budapest, május 20. Az Est tudósítója jelenti: Az egyesült német és osztrák-magyar haderő ez órában már annyira körülvette Przemyslt, hogy a vár körzetének csupán Lemberg felé néző keleti része van nyitva. Észak felől a Jaroslauba bevonult csapatok zárják el az utat, nyugat felől a Dynov, és Sanok irányából felnyomult sereg délfelől pedig a Dobromil—Chyrov—Sambor vonalról délfelől törő haderők veszi körül a vár vidékét. Az oroszok a rendelkezésükre álló két hónap alatt, miután a felrobbantott erődöknek semmi hasznát sem vehették, tábori erődítményekkel erősítették meg Przemyslt, kihasználva annak kitűnő védelmet nyújtó fekvését.

Hogy a várat tartani akarják, arra sok

jel mutat. Most derül ki, hogy az oroszok, mialatt körülzárva tartották a várat, a kiéheztetés hosszú idejét arra használták fel, hogy állásaikat nemcsak a vár felé, hanem kifelé is kiépítsék. A gyűrűnek tehát, amely annak idején Przemyslt körülvette, nemcsak belső köre, hanem külső széle is várszerűen van megerősítve betonozott árkokkal, torlaszokkal, drótsóvényekkel és vermekkel. Ez a külső védelmi gyűrű nagyobb távolságban veszi most körül Przemyslt.

A vár alatt német ezredek, osztrák csapatok és magyar honvédek állanak.

Seregeink arra vannak elkészülve, hogy az oroszok nagy erővel makacsul fogják védeni a várat.

Az oroszok nagy vereségükről.

Rotterdam, május 20. A május 18-án este közzétett orosz hivatalos jelentés az összes eddigi jelentéseket felülmúló őszinteséggel vallja be az orosz seregek Galiciában szenvedett nagy vereségeit. Az északnyugati oroszországi harcok események rövid érintése után azt mondja a jelentés, hogy Opatovtól (Orosz-Lengyelország déli részén, a Visztula balpartján) a Visztulán át egész Galicián keresztül a Kolomeáig igen erős ellenséges csapatok támadják az oroszok hadállásait.

Vasárnap már megkezdődött északról és délről a harc Przemysl körül és heves támadások folytak a Visztula balpartján, a melyet azonban az oroszok visszautasítottak. Jaroslau mellett a szövetségesek veszteségeik ellenére folytatták kísérletüket, hogy a San keleti partjára jussanak és ezt a céljukat el is érték. Ez alkalommal az oroszok több ellenséges repülőgépet leszállásra kényszerítettek. Przemysltől délkeletre az ellenség elérte a Dnyeszter mocsaras vidékét és sok helyen a drótkadályokig jutottak előre és két zászlóalj lövészárkát is elfoglalták. Az ellenséges támadások fő ereje most Przemysltől a Dnyeszter mentén húzódik végig és főleg Drohobic, Stryj, Bolichov, Dolina, Delatin és Kolomea körül folytak a heves harcok.

Ismét bombázták Lisszabont.

Lyon, május 20. A Progres jelenti Madridból: A portugál hadihajók ismét bombázták Lisszabont. Mintegy száz ember meghalt, köztük két spanyol. Az utcai harc tegnap egész napon át tartott. A helyzet — ellenkező hírekkel szemben — igen komoly.

Eredménytelen támadás a Dardanelláknál.

Konstantinápoly, május 20. (Magyar Távíráti Iroda.) A főhadiszállás közli:

A Dardanella-fronton tegnap sem volt szárazföldi akció.

Május 17-én fedett útegeink kényszerítették egy ellenséges páncélost, hogy elhagyja állását és beszüntesse a szárazföldi útegeink elleni tüzelést. Május 18-án reggel a Charles Martell és a Henri IV. páncélosok, továbbá egy ellenséges torpedóromboló bombázta gyalogsági állásainkat a ruméliai szektoron, de anatóliai útegeink tüzelése elől kénytelenek voltak visszavonulni. Délután az Implacable és a Lord Nelson páncélosok megújították ezt a kísérletet, de ezeket is elűztük. A Nelsonról leadott 200 lövedék rossz célzás miatt a tengerbe esett. A mi veszteségeink csekélyek.

A többi harcoknál nem történt jelentős esemény.

Ujabb 5600 fogoly.

Budapest, május 20. (Hivatalos). Jaroslautól keletre és Siemovánál erős orosz támadást az ellenség súlyos veszteségeti mellett visszavertünk. A szövetséges csapatok kelet és délkelet felé tért nyertek. A felső Dnyeszter menti harcoknál **további 5600 oroszot elfogtunk**. Sambortól északra az egyik szakaszon az oroszokat fővédelmi állásukból kiverjük és Moseiskától 10 kilométernyire délnyugati irányban egy helységet bevettünk.

A Pruthavonalán a helyzet változatlan. Kolomeától északra egy rövid ellentámadásunk révén 2400 hadifogoly került kezünkre. Hőfer.

A nagy német jelentés.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, május 20. A Nagyfőhadiszállás jelenti:

Flandriában és Franciaország északkeleti részében tegnap borús, ködös idő akadályozta a hadműveleteket a Lorettói magaslatokon kissé előrehaladtunk. Ablennál az ellenség éjjeli előretörését szuronyharcban visszavertük. A Maas és Mosel között a tűzérési harc különösen heves volt. Észak felé Edetől keletre széles arcvonalban támadtak. A támadást részben elkeseredett kézi tusával mindenütt visszavertük.

Keleti hadszíntér.

A Jagni Fraenburgi vonal irányában jelentett nagyobb ellenséges erőkkkel eddig nem ütköztünk össze. A Dubissa mentén támadásokat visszavertünk. 900 hadifogoly és 2 géppuska maradt kezünkben. Tegnap Podobistól északra támadtunk és elfoglaltuk a 105-ös magaslatot és továbbá 500 oroszot elfogtunk. A Njementől délre előrenyomuló orosz erőket Krizskaunda Szintovti Szakinál teljesen megvertük. Az ellenség maradványai kelet felé az erdőbe menekültek. Kisebb osztagok még tartják Szutkit. Az oroszok veszteségei igen súlyosak voltak, ezért a hadifoglyok száma mindössze csak 2200. Továbbá 4 géppuskát zsákmányoltunk.

Délkeleti hadszíntér.

Przemysltől északra a Sanon átkelt csapatunkat tegnap délután az oroszok kétségbeesett rohamokkal támadták. Az ellenséget mindenütt igen jelentékeny veszteségeivel visszavetettük. Ma reggel egyik szárnyon támadásba mentünk át és rohammal bevettük az ellenség állásait, amely futva menekült. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Egy magyar század ezer koronás adománya.

Ezek a bihari legények és Przibil Károly, a kapitány.

Ezer koronát és egy levelet kaptunk a mai postával. Adjuk a levelet, a mint következik:

Tekintetes Szerkesztőség!

Derék katonáim nevében egy csekély szívességre kérem Önöket. Katonáim, akik határtalan lelkesedéssel és bátorsággal harcoltak eddig a hazáért és királyért, szívükben megindulva gondolnak elesett hős bajtársaik özvegyeire és árváira.

Ez az érzés vezette századom legénységét és tisztjeit arra a gondolatra, hogy összerakják zsoldjukat egy nemes cél támogatására. Még a szerbiai harcok idején megkezdett gyűjtést most befejeztük s a fillérekből összegyűlt **1000 azaz egyezer koronát** azzal a kéréssel küldöm Főszerkesztő urnak, hogy ezen az összegben hadi kölcsön kötvényt jegyezzen. Egyben fölkérni Komlóssy József urat, Nagyvárad város gazdasági tanácsosát, hogy ő e kötvények haszon- és tulajdonjogát tetszése szerint oda adományozza olyan katonák özvegyének vagy árváinak, akik Binar megye, illetőleg Nagyvárad területén laknak s férjük, illetőleg apjuk a 37. gy. e. 16. századában szolgált. Ha ilyen nem volna, ugy minden fentartás nélkül adományozhatja.

Szíves fáradozását nagyon köszönöm.

— 1915. május 19-én.

Przibil Károly

es. és kir. kapitány,
a 16. század parancsnoka.

Mély meghatottsággal vettük a gyönyörű, megkapóan szép, igazi nemes magyar lélekre valló adományt. A mi fiaink, a József bakák szíve összedobbant a mi szívünkkel s úgy éreztük, hogy sokkal, mindennel adósai vagyunk annak a tisztikarnak és annak a legénységnek, mely ime mindenét adja hazájáért: életét, vérért az élőkért, vagyoniát az árvákért.

Es a 16. század! Ez az a század, amelyik annak idején szuronyrohammal foglalta el a montenegróiak nagy Tom-ját. Akkor 500 korona tiszteletdíjat kapott a század Bilek város lelkes közönségétől s ezt az összeget is a katonák árváinak adták.

Ez a század *huszonegy kitüntetés* szerzett meg a háború alatt. Ennek a századnak olyan parancsnoka van, akit talán a golyó sem jár, ő volt a parancsnok az egész háború alatt s most is ő a parancsnoka: *Przibil Károly kapitány*. Nevette szokta mondani, hogy úgy mentek utána az emberek a nagy visszavonulás alatt, mint a csirkék. De ha jött egy gránát: mire szétneézett, újra egyedül vált. Aztán futottak újra feléje minden irányból. A dandártól, sőt a hadosztálytól csak hozzá küldték az eltévedt embereket.

— Menjetek csak vissza arra a hegyre. Ott van az a szőke kapitány a barna hósapkával, ő majd elvezett benneteket.

Csodálatos módon biztak benne. Mindig azt mondták, hogy kétszáz embere van. Pedig néha nyolc sem volt. Tetőtől-talpig aranyból van. Azért olyan gazdag a 16. század... Őt még soha nem hallotta senki beszélni a szerbiai küzdelmekről, pedig az első naptól kezdve az utolsóig ott volt.

Mikor visszajött a századjához szabadságáról, ezt a megjegyzést hallotta tőle egy tisztje:

— Akik itthon maradtak, azok annyit beszéltek előttem a szerbiai harcokról, hogy

azt hittem, hogy én voltam itthon és ők jártak Szerbiában.

December közepéig az édes anyja még azt sem tudta, hogy északon harcol a fia, vagy délen. Azok a tiszték, akik itt vannak az 6 századánál, valamennyien sértetlenül — vele együtt — seb és betegség nélkül kerültek ki a szerb háborúból. Valóságos nimbusz övezi őket, friss jókedvű emberek, akikre büszkén mutatnak a többiek:

— Nézzétek: a legendás 16 tisztjei!

Ez a század most újra 1000 koronát ad jótékony célra.

Annak a nemzetnek, amelynek ilyen katonái vannak, ezer pokoltól sincs oka rettegni. Annak a trónnak, melynek ilyen oszlopai vannak, rendületlenül állhat minden vész és vihar közepette is. Dicsőség és elismerés a magyar hadseregnek. Isten vezérleje hős fiainkat, a nemes lelkű tisztikart és legénységet új diadalokra, régi és új ellenségekkel szemben egyaránt!

A 37. gyalogezred 16. századának adományát ma juttatjuk rendeltetési helyére.

HIREK

*** Az olaszok** most mindenkit szörnyen érdekelnek, s amiként mindjobban feszül a Monarchia és Olaszország közötti viszony, épp oly mértékben esigázódik fel az érdeklődés a közönség körében mind magasabbra. Tegnap már mindenki a leglátásabb érdeklődéssel leste a legújabb híreket, mindenki azt várta, hogy megjelenjen mára a hadüzenet. A különkiadások már napok óta a legnagyobb kelendőségnek örvendenek, persze az emberek sohasem kapták meg, amit szerettek volna: a végleges döntést. Így tegnap is nagyon sokan lesték az egyes kirakatokat, ahol a legújabb hírek szoktak kifüggesztve lenni. Nem lehet tehát csodálkozni, hogy olyan óriási közönség nézte az esti korzón a *Tiszántúl* kifüggesztett híradásait, amelyek ha nem is a döntést hozták meg, mégis igen érdekes és friss híreket közöltek az olaszok háborút provokáló követeléseiről. Erről a szenzációs hírről a *Tiszántúl* elsőnek értesítette a közönséget kifüggesztett távirataiban. Az érdeklődés olyan óriási volt, hogy a táviratok előtt megállott közönség a forgalmat is megakasztotta a Rákóczi-uton.

*** Májusi ájtatosság.** A váradi olaszai róm. kath. plebánia templomban a ma délután fél 7 kor kezdődő májusi ájtatosságon a szent beszédet *Schreffert* Béla püspöki szertartó mondja.

*** Kitüntetések a 70. gy. e.-ben.** A király — mint a hivatalos lap közli — az ellenség előtt elesett *Jaso Cvetko* 70. gy. e.-beli hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a III. osztályu hadiékítményes vaskorona rendet, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért dr. *Popolovics* Pál 70. gy. e.-beli 2. oszt. fő-törzsorvosnak pedig a *Ferenc József*-rend lovag keresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta.

*** Báro Szepessy-Szokoll Rudolf megsebesült.** Báro *Szepessy-Szokoll* Rudolf az 1. huszárezred vitéz hadnagya, aki már többször ki lett tüntetve, az északi harctéren az oroszokkal vívott harcokban a mellén golyótól eredő sebet kapott. A sebesült hadnagy állapota azonban már

némileg javult, ami bizonyára nagy örömet kelt báro Szepessy Szokoll barátai és ismerősei körében.

*** Kanyaró a bihardobrosdi ipartelepen.** A magyaresékei főszolgabíró tegnap jelentette az alispánnak, hogy Bihar-dobrosd községében a kanyaró járványszerűleg lépett fel. A betegség azért komoly, mert az ottani ipartelepen lépett fel. A járvány elfojtása iránt a kellő lépéseket megtették.

*** Verner Kálmán és a rokkantak.** A harctéren munkaképtelenné vált katonák gyámolítására, mint már a *Tiszántúl* megírta, a Vörös Kereszt Egyesület a rokkant gyámot létesítette. Biharvármegyében *Fráter* Barnabás alispán tegnap kezdte meg ennek a fontos intézménynek a szervezését. A vármegyei rokkantak főgyámi tisztségére *Verner Kálmán* árvaszéki elnököt kérte fel az alispán. Az elnök a felkérést minden valószínűség szerint elfogadja annál is inkább, mert már eddig is igen szép munkásságot fejtett ki a harctéren küzdő katonák érdekében.

*** A Pázmány Egyesület újabb hadikölcsöne.** A Katolikus Irók és Hirlapírók Országos Pázmány Egyesületének választmányá ma délután 6 órakor ülést tartott a Szent István-Társulat tanácskozó-termében. A gyűlésen dr. *Mihályfi Ákos* prépost, egyetemi tanár, az egyesület alelnöke elnökölt. *Mihályfi Ákos* alelnök rövid beszédben kifejtette, hogy a katolikus újságíróknak, akik tollal lelkesítenek, tettel is példát kell adniuk a közönségnek; ezért indítványozza, hogy az első hadikölcsönre jegyzett ötvenezer koronán felül még rendelkezésre álló vagyonát is jegyezze le az egyesület a második hadikölcsönre. A választmány egyhangu határozattal huszonötezer koronát jegyzett az új hadikölcsönre s ezzel egyezőlván az egyesület egész vagyonát felajánlotta a haza oltárára.

*** A Népszövetségi Hitelszövetkezet közgyűlése.** A Népszövetségi Hitelszövetkezet 23. án, Pünkösdi vasárnapján tartja a III-ik évtársulat alakuló ülését s a 13-áról elmaradt II. évi rendes közgyűlést is, amelyen tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, letárgyalják a tárgysorozatot.

*** Nem indulnak meg a fürdővonatok.** A tegnapi számban megírtuk, hogy a fürdővonatok az idén is megindulnak, még pedig e hó 22-én. Tegnap azonban illetékes helyről azt az értesítést nyertük, hogy a fürdővonatok megindulása bizonytalan időre el lett halasztva.

*** Életveszélybe jutott lelkészek.** Tegnap délelőtt komoly veszedelemben forgott két református lelkész élete a Rákóczi-utor. *Sulyok* István esperes és *Szűcs* Antal hegyközesatári református lelkészek Nagyszántóról kocsival igyekeztek haza Nagyváradra. A vasuti állomás előtt egy villamostól megbokrosodtak a tüzes paripák és széleseben ragadták a könnyű kocsit az aszfaltos uton lefele. Minden pillanatban a felfordulás veszélyének volt kitéve a jobbra balra billegő kocsit. Végre ifj. *Davolla* József fodrászterme előtt oldalt fordultak a lovak és neki vitték a kocsit a fáknak. Részketve állott meg a két ló. A lelkészeknek a nagyobb foku ijedtségen kívül semmi bajuk sem történt.

*** Szállító főszolgabírák felfüggesztése.** Budapestről írják, hogy *Malonyay* homonnai, *Ducsinszky* sztrókói, *Nemes gálszécsi*, *Görgey* homonnai főszolgabírákat, *Horvát* Armin homonnai körjegyzőt s még

öt közigazgatási tisztviselőt szállítási visszaélések miatt felfüggesztették állásuktól.

*** A nagyváradai hizott marhák.** E címen közli a budapesti *Esti Ujság* a következő érdekes apróságot:

Eltérdelelnék nyomdai nyelven azt hívják, mikor egy cikkhez tartozó sorokat egy másik cikkhez tartozó sorokat egy másik cikkhez szednek. Az ilyen eltérdelelnék ki van téve minden újság, különösen azok, amelyek gyorsan készülnek. Sok mulatságos eltérdelelnék történt már, de a legfrappánsabb közé tartozik az, amely az *Uj Nagyvárad* című lap hétfői számában jelent meg. Két cikket közöl egymás mellett. Az egyiknek a címe: «Oroszországi ökörcsordák Nagyváradon», a másiknak pedig: «Az Akadémia egy nagyváradai történeti műről». S az első cikknek, amely a kövérre hizott marhák népségét dicséri, ez a befejezése: «Természetesen az élelmiszerzárkmány legnagyobb része fennmaradt harcoló seregeinknél, de még így is tizezerszámra vándorol az orosz marha a husinságban szenvedő városokba. Örvedetes elismerés érte a nagyváradai tudós világ egyik országos nevű tagját, *L. Lajost*» . . .

Igy került bele a fővárosi sajtóba az *Uj Nagyvárad*.

*** Meghívó.** Van szerencsém a kamarai kerület iparvállalat tulajdonosait a f. évi május hó 23. án (vasárnap) d. e. 11 órára a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara székházában (Teleky-u. 11. sz.) tartandó értekezletre, melynek tárgya az alkalmazottaknak miként való élelmezése lesz, ezennel meghívni. Nagyvárad, 1915 május hó 20-án. *Dr. Moskovits József* s. k., elnök.

*** A sebesültek Pünkösdjére.** A sebesültek Pünkösdjére szeretet adományokat küldtek: *Barbái* tábornokné 5400 cigarettát, a *Jobbkéz* 12000 cigarettát, 1000 db tésztát. *Dr. Kovács S. János* 10 kor. *Pallay Lajos* 10 kor. 1000 cigarettát. Az *Izraelitakórház* sebesültjeit *Schütz Albert* és *Mihelffy Lajos* 50 koronás ajándékából *Mihelffy Lajos* apró kalácsot készített a *Csendőriszkó*iba. *Frankó* fogorvosné 6 kor. *Bary Józsefné*, cigarettát, ber. *Ljubinkovits Emil* né tésztát.

*** A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület ülései.** *Meghívó.* A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület 1915. évi május hó 24. én hétfőn délelőtt fél 11 órakor az egyesület székházában tartandó igazgató választmányi ülésre *Tárgysorozat*: A II-ik hadikölcsön jegyzése tárgyában elnöki előterjesztés. A földmívelésügyi miniszter a rézgálic requirálásáról, a melasse takarmány beszerzése tárgyában, a széplési munkálatoknál nélkülözhetetlen gépészek összeírása tárgyában, a hadifoglyokról, a gyapju maximális árának megállapításáról, a rézgálic beszerzéséről, a telefon használatáról. Az igazságügyi miniszter a raboknak gazdasági munkákra való átengedése tárgyában, az O. M. G. E. az új termés requirálása elleni tiltakozása. Pest-Pilis-Solt Kiskunvármegyei Gazdasági Egyesület a katonai ár-vák elhelyezése tárgyában, a munkástartalékok tárgyában a vallás- és közoktatási miniszterhez beadott felterjesztése. A cs. és kir. bakteriologiai és növényvédő állomás a szőlőmoly elleni védekezéséről szóló közleménye vegyesek. Az idő rövidsége és a tárgyak sürgőssége miatt külön meghívót nem fognak kibocsátani. Nagyvárad, 1915. május hó 20-án. Az elnökség.

Meghívó. A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület 1915. évi május hó 24-én, hétfőn d. e. 11 órakor az egyesület székházában tartandó rendkívüli közgyűlésre. *Tárgy*: 1. A II-ik hadikölcsön jegyzése tárgyában az igazgató választmány előterjesztése. 2. Indítvány és előterjesztések. Az idő rövidsége és a tárgy sürgőssége miatt külön meghívót nem fognak kibocsátani. Nagyvárad, 1915. május hó 20. án. Az elnökség.

*** Rézgálic a szőlősgazdáknak.** A kormánytól nyert 56 mmásza rézgálicot a hegyi elnökség pénteken (e hó 21 én) a gazdasági egyesület helyiségébe fogja szállíttatni, s ugyanott 5-10 kilós papíresomagokban elhelyezni. Lehet hogy már pénteken d. u. 2 órától a kiadást megkezdhetik s szombaton el is végezhető lesz, mert különben a pünkösdi ünnepek miatt csak a jövő héten kedden lehetne azt eszközölni. Csak nagyobb mennyiségek átvételéhez tanácsos zsákokat hozni. A rézgálic ára 1 korona 60 fillér és a költségekre 10 fillér, vagyis kilónként 1 korona 70 fillér. Ha a költségekben valami megtakarítható, azt az elnökség a Vörös-Keresztnek fogja átadni. Az elnökség.

*** A kamara értesítései.** Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a cs. és kir. katonai helyőrség közérkezési kezelség husüzeme, a helyőrségi huszükségletének fedezését házi kezelésbe vevén, az ezzel kapcsolatban nyert melléktermények értékesítésére árlejtést hirdet. Ajánlatteendő: 1. fehér- és tarka bőrokra, 2. fagyura, 3. zsigerekre. Pályázathatáridő: 1915. május hó 25. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, a nevezett közérkezési kezelség irodájában (Vár) megtekinthetők.

Van szerencsém a kamarai kerület gabona kereskedőit és ügynökeit a f. évi május hó 23-án (vasárnap) d. e. 10 órára a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara székében (Teleky utca 11. sz.) tartandó értekezletre meghívni. Az értekezlet tárgya: a jövő évi gabona-termés biztosítása és értékesítésének módozatai.

A cs. és kir. hadvezetőség pályázatot hirdet mozgókonyha-alkatrészek és felszerelések szállítására. A szállítandó cikkek felsorolása a pályázat feltételei a kamarai irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ajánlatok 1915. évi május hó 27 ig a Hadügyministerium 12. osztályához küldendők be. Nagyvárad, 1915. május hó 20-án. A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara: Dr Moskovits József s. k., elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k., titkár.

*** A háboru rokkantjainak.** A polgármesteri hivatalhoz a háboru rokkantjai javára utólag a következő adományok érkeztek be: A 3. sz. m. kir. posta-és távirtda hivatal gyűjtése: Gólya Béla postafelügyelő, Schall Zs. Olvashatlan 2-2 K, Majslivich 3 K, Varga Piroska, Nagy Imre, Flanta Jolán, Hegedüs Béla, Kulcsár György, Marsik Anna, Szántó Klárka, Herczl Lilly, X. Y., Csillag, Bavankiewicz L. 1-1 K, Markovits Miklós 60 f., Lőkősházi 60 f., Siver Lőrinc 60 f., Répászki Juliska 50 f., Patkás Juliska 40 f., Kopócsi, Szilágyi Lajosné, 33-30 f, Szentos Alajos 10 fillér. Összesen: 23 K 40 f. Polgári Takarékpénztár gyűjtőívén: L. 2 K, Pásztor Ferenc 2 K, Ince Lajos 1 K. Összesen: 5 K. Bihar-megyei Takarékpénztár gyűjtőívén: Havas Mór, Szunyogh Pál 10-10 K, Hanslián Ede, Szász 1-1 K. Összesen: 22 K. Zsdánszky Ilus gyűjtése 2 K 10 f. Szücs Lili és Sulyc Ica gyűjtése: 3 K 83 f.

*** Nagyvárad és vidéki gyengélkedő katonasághoz** küldők figyelmében, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likört, rumot, szilvóriumot, seprőt, boroviczkát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Harc-térre szállítók 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipői turó, málnaszörp, cukorkák nagyban árak mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön halosztályamban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatra utánozhatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

*** Dusafalva község határában** 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

Pannonia étteremben Jónás Gyula hírneves zenekara hangversenyez

csütörtök este és a további napokon.

x Szeplő-májfoit ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ránczokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

*** A második hadi kölcsön.** Az O. K. H. kötelékébe tartozó Nagyvárad ipartestületi Hitelszövetkezet (Mezey Mihály u. 4. sz.) ezúton kéri fel ugy saját tagjait, mint Nagyvárad város és Biharvármegye t. Közönségét, hogy az új kibocsátású 5 1/2 és 6% os hadi kölcsön kötvényeket nála jegyezni sziveskedjenek. A hazafias kötelesség érzete indította ezen intézetet egyben arra is, hogy a nála elhelyezett takarékbetéteket a hadi kölcsön kötvény jegyezhetése céljából korlátlanul bocsátja a betevő rendelkezésére.

*** Ingyen közsénsalak.** A városi villamos mű udvarán közsénsalak bármely mennyiségben **ingyen** kapható.

*** Correpetitor** kerestetik vidékre komoly, keresztény, ki 7-ik gimnázistát szeptemberi vizsgára összes tárgyból előkészíti. Cim a Tiszántúl kiadóhivatalában.

*** Három szobás utcai lakások** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadó, a Bihar-megyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

x A Nagyváradai Takarékpénztár értesíti ügyfeleit, akik hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, hogy az összes szabad és zárolt kötvények megérkeztek és a kiadott elismervények ellenében átvehetők.

x Mindennemű molyirtó szerek és fertőtelenítő cikkek legolesobbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

x Kiadó lakások. Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni a Polgári takaréknál.

*** 36 éves róm. kath. gyermeke-** len független háztartásban teljesen jártas nő, házvezetőnőnek vagy kulcsárnőnek ajánlkozik esetleg plébániára. Cime megtudható e lap kiadóhivatalában.

*** Kiadó a Nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara épületében** (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezni a Polgári takarékpénztárnál.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacs-vay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezni a Gazdasági és Iparbanknál.

x Kiadó lakások. A kamara székében, (Teleky-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jut egyos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

*** Forolín** biztos és gyors hatású háziszser kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalan! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

x Négy szoba és előszobából álló lakás, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x Kiadó lakás. Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiségekkel álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Péntek: Sodoma pusztulása. (Sudermann drámája.) Bihari Akossal.

Szombat: Luxemburg grófja (Antalfy Margitka fellépte.)

Vasárnap délután: Tavasz (Sz. Zsigmond Anna fellépte.)

Vasárnap este: Zsuzsi kisasszony.

Hétfő délután: Katonadolog (Görög Olga fellépte.)

Hétfő este: Elvált asszony (Sz. Zsigmond Anna fellépte.)

Sodoma pusztulása.

— A mai előadás. —

Akik megbecsülik a színházat, érdeme szerint becsülik a művészetet: bizonyára mind találkoztak adnak ma a Szigligeti-színházban, ahol igazi ünnepi gyönyörtéség vár rájuk. Egy nagy és komoly értékű színpadi alkotás támad ma föl színpadunkon, a mely minden tekintetben megérdemli, hogy igazi, el nem muló értékes új fényben csillogjanak föl: Sudermann Herman drámája, a Sodoma pusztulása.

Idestova másfél évtizede, hogy a Be- csület szerzőjének ez a műve a színpadokon megjelent és nagy és mély hatást keltett — megrázó igazságainak erejével, a melylyel a modern társadalom haladását festi. Sajnos: aktualitásából ma sem vesztett a darab; drámai és költői kvalitásai pedig soha el nem évülhetnek — különösen, ha olyan művész hozza azokat érvényre, aminő ma lép fel a nagyváradai színpadon. Ez pedig Bihari Ákos, aki a mai estére is azzal az amációval készül, ami minden szereplését jellemzi: s ami az igazi művész ismertető jele: soha el nem hanyagolja feladatát, minden szerepébe beleadja magát egészen. Egész lelkével játszik — s azért talál utat a lelkek mélyéig.

A Sodoma pusztulásában kitünő szerep van Polgár Mariskának is: ők ketten viszik a darabot, ahogy mondani szokás. De kívülök az egész drámai együttest foglalkoztatja a darab s mindnyájan tehetségük legjavának latba vetésével igyekeznek azon, hogy a bucsuzó szezon egyik utolsó estéjét maradandó emlékké tegyék a közönség számára.

A színház pünkösdje. A pünkösdi ünnepek alkalmából a színház négy előadást rendez. Vasárnap délután a Tavasz lesz műsoron, a fő női szerepben Sz. Zsigmond Anna; este a Zsuzsi kisasszony kerül színre. Hétfőn délután Görög Olga felléptével a Katonadolog, este pedig az Elváltasszony lesz műsoron Gonda szerepében Sz. Zsigmond Anna urasszonnyal.

Antalfy Margitka a színpadon. Most, közvetlenül a Szigligeti színház kapuzárása előtt kedvezőbb meglepetést nem szerezhettek volna a színház vezetősége a közönségnek, mint amilyent a szombati előadás nyújtani fog. Ennek az előadásnak a színlapjára egy, a városban közismert fiatal urileány neve röppent: az Antalfy Margitka neve, amely a nagyváradi társadalomban eddig is már igen jóhangzású volt, hiszen Antalfy Margitka eddig is a muzsa: Terpsychese, a tánc muzsájának szolgálatában állott. Azt — persze — senkinek sem tudta, hogy a bájos fiatal leány titkon a Tháliával is kacérokodik. Antalfy Margitka szombaton a Luxemburg grófja Juliette-jében, a temperamentumos modell társalkodónő szerepében lép fel. Juliette — tudvalevőleg — par excellence táncos szerep, amely téren bősz alkalma kínálkozik Antalfy Margitkának a maga kipróbált táncművészetéről újabb tanúságot tenni. Angellát Görög Olga fogja játszani.

Legujabb táviratok.

A kilépés ügye a szenátusban

Róma, május 20. (Saját tud.) Salandra a kamarában tartott beszédét azzal fejezte be, hogy a szövetségi szerződést felmondja Olaszország. Salandra javaslatát 357 szavazattal 54 ellenében elfogadták.

A szenátus délután 4 órakor foglalkozott a rendkívül fontos kérdéssel. A szenátusban Salandra megismételte beszédét. Az ülést holnap folytatják és akkor határoznak.

Budapest tüntet az olaszok ellen.

Budapest, május 20. (Saját tudósítónktól.)

Az este óriási tömeg vonult fel a körutakon. Az olasz konzulátus előtt

— Le vele. Gyaázatos áruló népség! kiáltással tüntetett a tömeg. A török konzulátus előtt éljeneztek a török népet. A tüntető tömeg rendben oszlott szét.

IRODALOM

A nagy esztendő cím alatt egy háborús könyv hagyta el a sajtót. Szerzője Landauer Béla, az ismert haditudósító. A könyv minden érdeklődést megérdemel, mert a csatateret nagy, véres eseményeinek első összefoglalása. De nem szabad krónikás feljegyzésekre gondolnunk. Landauer az író sokatlató szemével, a véres események, a felégetett falvak, rombadólt városok, várak, hullahegyektől borzalmas csatateret közül az emberi nagyság dokumentumait szedi össze és az irni tudás művészetével épít, a mi nagy küzdelmünknek emléket. A szemtanu friss benyomásai, az események színlapján megilletődött lélek beszéde ez a könyv a háborúnak sok olyan részletéről, melyet a rohanó események kitoroltak lelkünkől. A könyv az izgalmas dráma erejé-

vel hat és a vad események titkainak emberi szívvel való felfedésében értelmét látjuk szenvedéseinknek, gyászunknak, az elesett hősök halálának.

A sorok között a szerző lelke vigasztal és színtesz zuggorálja a nagy magyar jóváindulásba vetett hitet: hőseink megrázó erőfeszítéseinek láttán. A háromszínyomású borítékban megjelent könyv az „Élet” kiadása (Budapest, I. Fehérváry-ut 15. szám), ára 2 korona 50 fillér. A könyv hatása szenzációs lesz.

A Népevelési Közlöny május 15. iki száma a következő tartalommal jelent meg: Csöndes jubileum. — Gyűlnek a koronák. — Hivatalos. — Ki hisz még fajkülönbségekben? — Tárcsa. — Krónika. — Szerkeszti Bodnár János. Kiadja a Biharvármegyei Népevelési Egyesület. Előfizetési ára egy évre 4 korona, papoknak, tanítóknak s iskoláknak 2 korona a B. N. E. tagjai a tagsági díj (4 K 50 f) fejében ingyen kapják. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Az előfizetési és tagsági díjakat Szomborovszky Rezsőhöz, a B. N. E. pénztárosához (Szent János u. 78. sz. alá) kell küldeni.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara.

Értesítések.

Az alulírott kamara értesülése szerint a svájci áruk beszerzésére és elhelyezésére Svájcban félhivatalos intézet alakult, amelynek címe: „Schweizerisches Nachweisbureau für Bezug und Absatz von Waaren Metropol, Borsenstrasse 10. I. Etage.” — Az iroda célja, hogy svájci cikkek és termékek behozatalára megbízható svájci címeket adjon. Az iroda a svájci kormány kereskedelmi departementjának felügyelete alatt működik és célja nem a haszon szerzésre irányul.

Továbbá tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a vasuti szállításoknál helytelenül felszámított ponyvailleteket vissza fogják fizetni. Ha a vasut zárt kocsit helyett nyitott kocsit adott és az áru tulajdonosa nem kérte a ponyvát, akkor a felszámított ponyvadíjat vissza fogják fizetni. A visszatérítések iránti bejelentések a Magyar Vámpolitikai Központ hoz intézendők. (Budapest, Szemere-u. 6. sz.)

Ugyancsak az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a hadügyministerium pályázatot hirdetett a tábori mozgósítók és hordozható hegyisütőkészítésre szükséges tartalék alkatrészek beszerzésére. Pályázati határidő 1915. május hó 25. napján d. e. 9 órakor. A részletes feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

Nagyváradi, 1915. május hó 14-én.

A Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara:
dr. Moskovits József s. k. dr. Sarkadi Lajos s. k.
elnök. titkár.

Nagyváradi város tanácsa katonai ügyosztálya.

14822—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 29100/1915. eln. sz. rendelete alapján ezennel közhírré teszem, hogy mindazon vizsgázott fűtők hozzátartozói, akik a gazdasági gépészek és önálló cséplőgép tulajdonosok mellett alkalmazva voltak, de a mozgósításból kifolyólag katonai szolgálattevére a katonasághoz már eddig be vonultak, vagy bosoroztatások folytán a behívásuk kilátásba helyeztetett, de a gazdaságban vagy a cséplési szezonban nélkülözhetetlenné váltak és

az ilyeneknek szabadságoltatásokat hozzátartozói kívánják, tartásuk szigorú kötelességüknek, hogy a katonai szolgálatot teljesítő vizsgázott fűtőktől kapott levelek, vagy tábori postai levelező-lapokkal Nagyvárad város katonai ügyosztályánál II. emelet 32. számú szobában 24 órán belül okvetlen mutassák be és jelenték be, hogy az ilyenek a katonai szolgálatot ez idő szerint mily minőségben és hol teljesítene, hogy a szükséghez képest a cséplési időre szabadságoltatásuk iránt az intézkedéseket kellő időben megtenni lehessen.

Nagyváradi, 1915. május hó 16.

Eleméry Ferencz
katonai ügyi tanácsnok.

Hirdetmény.

Tudomására hozom a város közönségének, miszerint a pünkösdi ünnepekre való tekintettel a f. hó 21. től 28-ig érvényes főzöliszt a szelvényekre a megállapított főzöliszt mennyiségen kívül szelvényenként fél kiló finom tésztliszt (nullás) is vásárolható bármelyik városi lisztraktárban. Nagyváradi, 1915. évi május 17-én. Lukács Ödön, főjegyző.

8512—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. honvédelmi miniszter ur 5620/20-b 1915. eln. sz. körrendeletét ez uton hozom az érdekeltek tudomására:

A hivatalos lap május 15-iki számában a következő körrendeletet teszem közzé.

A folyó évi március hó 2-án 2509/eln. 20 b. 1915. szám alatt kelt rendelettemmel hadicélokra igénybe vettnek kijelentett egyes nitrogén tartalmu anyagokból meglevő készleteket, a kénsavas ammóniákat és méshidrogént (calciumcyanamid) megfelelően csomagolva és a feladandó csomagok számának és súlyának a felvevő vasuti hivatal által történt megállapítása után, kötelesek a birtokosok, vagy azok, akik készleteket más részére őrzetben tartanak, a katonai igazgatás kívánságára, az általa megjelölendő helyre, teherárúként elszállíttatni.

A csomagolást és szállítási költségeket a katonai igazgatás a feladónak megtéríti.

2. §. A birtokosok, vagy azok, akik beküldendő készleteket más részére őrzetben tartanak az anyagok feladásával egyidejűleg az elszállításra kerülő anyagokról egy jegyzéket kötelesek az átvevőnek megküldeni.

A jegyzékben fel kell tüntetni a birtokost, esetleg az anyag megőrzését, a közigazgatási járást és helyet, a hol az anyagot eddig tartották, a feladás helyé kénsavas ammóniáknál és méshidrogénnel ezenkívül a csomagolás nemét és a csomagokra alkalmazott jeleket, a csomagoknak a felvevő vasuti hivatal által megállapított számát, azok nyers (bruttó) súlyát, valamint tiszta (netto) súlyát.

A jegyzéket a feladónak alá kell írni.

3. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

Nagyváradi, 1915. május 18.

Eleméry Ferencz,
katonai ügyi tanácsnok.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
11016/1915 szám.

Felhívás.

A nagyvárad 4. h. gy. ezred parancsnoksága elhatározta, hogy a most folyó nagy küzdelmekben az ezred tagjainak hősiességével szerzett hadi emlékek összegyűjtésére hadimuzeumot létesít. Ezen hazafias cél érdekében a rendőrkapitányi hivatal útján felkéri Nagyvárad város minden nemes eszméért lelkesedő polgárságát, hogy a birtokában levő s ellenségtől szerzett fegyver, felszerelési tárgyak, emlékek stb. a hadimuzeumnak való átadás végett a rendőrkapitánysághoz szolgáltatassák be. Ezen tárgyaknak a hadimuzeumban való elhelyezésével az adakozók azt is lehetővé teszik, hogy hozzátartozóik hősi cselekedetére vonatkozó emlékek méltó helyen őriztessenek meg az utódok számára.

Ez emlékek beszolgáltatása a közönség érdekében is fontos, mivel több miniszter irendelet is intézkedik arról, hogy az ellenségtől a harctéren zsákmányolt vagy más uton szerzett fegyverek, felszerelési tárgyak emlékek stb. közforgalomba nem hozhatók, hanem azok tulajdonosai kötelesek azokat elkobozás és büntetés terhe alatt a hatóságnak beszállítani, azért a rendőrkapitányi hivatal felhívja mindazokat, akik már jelzett tárgyak birtokában vannak, hogy azokat a nemes cél érdekében is szolgáltatassák be a rendőrkapitányi hivatalnál (I. em. 7. sz. szoba) annál is inkább, mivel a miniszteri rendeletek értelmében az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában körülírt vétség miatt büntettetni fognak.

Nagyvárad, 1915. május 14-én.

Rendőrfőkapitányság.

Pályázatok katonai ruházati cikkekre.

A Közszállítási Értesítő közlése szerint a cs. és kir. hadsereg az alábbi cikkeket fogja legközelebb beszerezni. 1. Ruházati cikkek: a) Posztó és kész posztó ruhák és pedig tiszta gypjufonálból, cheviotból, vagy tiroli lodenből készült áruk; orosz-szürke pamutstruoks; b) Kalikófehérnemű és gatyához való vászonszalag; c) lábravalók, cipők, csizmák, félcizmák és magasszaru csizmák, tehénbőrből előírás szerint. 2. Felszerelési cikkek. Legénység és lovak részére bőrből és fémből, különlegesen tisztított gyászszakok is, evőeszközök, tábori palackok, automobil jelvények, lóvakarók, lókefék, forrasztó pákák. Nagyvárad, 1915. május hó 17-én. A nagyvárad Kereskedelmi és Ipar-kamara: Dr Moskovits József s. k., elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k., titkár.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
10588—1915. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala felhívja mindazokat, akik ellenségtől szerzett fegyverek, felszerelési tárgyak, emlékek stb. birtokában vannak, hogy eme tárgyakat a rendőrkapitányi hivatalnál (I. em. 7. sz. szoba) annál is inkább szolgáltatassák be, mivel ellenkező esetben az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában körülírt vétség miatt büntettetni fognak.

Nagyvárad, 1915. május 12.

Gerő,
rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés és rafizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

ívlámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.

12284—1915. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az 1897. évi XXIII. t. cz. értelmében szervezett, illetve létesített pécsi honvéd hadapród iskola I. évfolyamában az 1915/1916. tanévre Nagyvárad város közönsége által alapított egy díjmentes hely fog betölteni, melyhez a bemutatási jog Nagyvárad város közönségét illeti.

FELVÉTELI FELTÉTELEK.

1. A pályázó magyar állampolgársága és nagyvárad illetősége.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre, ami valamely honvéd vagy közös hadseregbeli tényleges állományú orvos szabályszerűen kiállított véleményével igazolandó. — Ugyanezen bizonyítványban a himlőoltás is igazolandó.

3. A megkívánt előismeretek vagyis valamely közép iskola gimnázium, reál vagy polgári iskola 4. alsó osztályának legalább jó eredménnyel történt elvégzése igazolandó. Az igazolás az előző évi végbizonyítvánnyal és a folyó iskolai tanév iskolai értesítőjével továbbá legalább csegséges eredménnyel letett felvételi vizsgáról szóló bizonyítvánnyal eszkozlendő.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet, mely az iskolai bizonyítvánnyal esetleg hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. A betöltött legkisebb és tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14 és a tul nem haladott 16 ik életév, mely folyó évi szeptember 1. ére vonatkozik, — ezen életkor keresztlevéllel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. A kérvényben kifejezése annak, hogy folyamodó „Utastás a pályázók felvételére nézve a honvéd nevelő és képző intézetekbe” határozmányait ismerik és a feltételeknek eleget fognak tenni.

A betöltendő 1 helyre 1 ifju 1-ső sorban, 2-od sorban 3 esetleg több is fog bemutatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik a kérdéses alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy a felvételi feltételekben felsorolt kellekeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket Nagyvárad város Törvényhatósági Bizottságához címzetten folyó évi június hó 2-ik napjának délután 5 órájáig alulirothoz annál is inkább nyujtsák be, mert hiányosan felszerelt vagy későn érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1915. május hó 10.

Eleméry Ferencz
katonaiügyi tanácsnok.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek részére, a mai áron alul előírás szerint és gyorsan készit Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöltökre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsd-utca 6. Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

10704—915 szám.

Hirdetmény.

A 41737—915. B. M. III. C. számú belügyminiszteri körrendelet alapján értesitem a város közönséget, hogy a gabona- és lisztkészletek eltűkolására vonatkozó bejelentések mindig a rendőrkapitányi hivatalhoz küldendők, ahol ezen bejelentések előszóval is előterjeszhetők.

Egyben újól fog figyelmeztetem a város közönséget, hogy eltűkolta készleteiket önként jelentsek be, mivel azok, akik ezt nem teszik, készleteik elkobzásán felül igen szigoruan fognak büntettetni.

Nagyvárad, 1915. május 11.

Gerő,
rendőrfőkapitány.

Felhívás

az élelmiszereket szállító kocsitulajdonosokhoz

A városban élelmiszereket szállító kocsi annyira rozoga, szennyes és elhanyagolt állapotban vannak, hogy azok egyrészt a közegészségre lehetnek káros hatással, másrészt a fogyasztó jóizlésével össze nem egyeztethető. Nem különben oly lecsigázott sánta és gyenge lovakkal, valamint össze toldott és tákolt szerszámokkal fuvarosnak, hogy azokkal a városi szabályrendelet értelmében fuvarozni nem szabad. Ennélfogva ezen tarthatatlan állapot megszüntetése céljából f. évi május hó 27 én d. u. 3 órakor kocsi- ló- és szerszám szemlélet tartok és pedig a lóvásártéren. Miért is felhívom az érdekelt élelmiszertszállító tulajdonosait, hogy a jelzett napon tartandó szemlére kifogástalan karban levő lovakkal s jó állapotban levő kocsiikkal és szerszámokkal annál is inkább jelenjenek meg, mert akik a szemlén nem jelennek meg, tőlük az élelmiszertszállítás elvonatik. Nagyvárad, 1915. május hó 9 én. Gerő Ármin, rendőrfőkapitány.